

د افغانستان اسلامي جمهوریت

د عدلیې وزارت

رسمي جریده

فوق العاده ګڼه

قانون ستندرد سازی

تاریخ نشر: (۳۰) سنبله سال ۱۳۹۵ هـ . ش نمبر مسلسل: (۱۲۲۴)

فرمان تقنینی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان در مورد توشیح قانون ستندرد سازی

شماره: (۶۷)

تاریخ: ۱۳۹۵/۵/۷

ماده اول:

به تاسی از حکم ماده هفتاد و نهم قانون اساسی افغانستان، قانون ستندرد سازی را که به اساس مصوبه شماره (۸) مؤرخ ۱۳۹۵/۵/۶ کابینه جمهوری اسلامی افغانستان به داخل (۶) فصل و (۳۴) ماده تصویب گردیده است، توشیح می دارم.

ماده دوم:

وزیر عدلیه و وزیر دولت در امور پارلمانی مؤطف اند، این فرمان را در خلال (۳۰) روز از تاریخ انعقاد نخستین جلسه شورای ملی به آن شورا تقدیم نمایند.

ماده سوم:

این فرمان از تاریخ توشیح نافذ و همراه با مصوبه کابینه جمهوری اسلامی افغانستان و متن قانون مذکور در جریده رسمی نشر گردد.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

مصوبه

کابینه جمهوری اسلامی افغانستان در مورد طرح قانون ستندرد سازی

شماره: (۸)

تاریخ: ۱۳۹۵/۵/۶

به تاسی از حکم ماده هفتاد و نهم قانون اساسی افغانستان، طرح قانون ستندرد سازی به داخل (۶) فصل و (۳۴) ماده در جلسه مؤرخ ۱۳۹۵/۵/۶ کابینه جمهوری اسلامی افغانستان، تصویب گردید.

محمد اشرف غنی

رئیس جمهوری اسلامی افغانستان

فهرست مندرجات

قانون ستندرد سازی

فصل اول

احکام عمومی

<u>ماده</u>	<u>عنوان</u>	<u>صفحه</u>
ماده اول:	مبنی.....	۱
ماده دوم:	اهداف.....	۱
ماده سوم:	اصطلاحات.....	۱
ماده چهارم:	ساحه تطبیق.....	۳
ماده پنجم:	اصول عمومی.....	۳

فصل دوم

وظایف و صلاحیت ها

ماده ششم:	اداره تطبیق کننده.....	۴
ماده هفتم:	وظایف و صلاحیت های اداره ملی ستندرد.....	۴
ماده هشتم:	شورای عالی ستندرد.....	۶
ماده نهم:	وظایف و صلاحیت های شورای عالی ستندرد.....	۷
ماده دهم:	کمیته های تخنیکی.....	۷
ماده یازدهم:	حق انحصاری ستندرد ها.....	۷

فصل سوم

ستندرد ها و مقررات تخنیکی

ماده دوازدهم:	رعایت ستندرد ملی و مقررات تخنیکی.....	۸
ماده سیزدهم:	ستندرد های منطوقی و بین المللی.....	۸
ماده چهاردهم:	معیار های وضع مقررات تخنیکی.....	۸
ماده پانزدهم:	اطلاع و انفاذ مقررات تخنیکی.....	۹

ماده شانزدهم: منع توريد و توليد اموال مغاير مقررات تخنيكى.....۹

فصل چهارم

ارزيابي مطابقت

- ماده هفدهم: اصول عمومي ارزيابي مطابقت.....۱۰
- ماده هجدهم: عرضه خدمات.....۱۰
- ماده نوزدهم: معلومات و محرميت ارزيابي مطابقت.....۱۱
- ماده بيستم: علامت ستندرد.....۱۱
- ماده بيست ويكم: حق الاجرت.....۱۱

فصل پنجم

ممنوعيت ها و مؤيدات

- ماده بيست و دوم: ممنوعيت ها.....۱۲
- ماده بيست و سوم: مؤظفين بررسى.....۱۲
- ماده بيست و چهارم: صلاحيت هاى مؤظفين بررسى.....۱۳
- ماده بيست و پنجم: مسؤليت هاى مؤظفين بررسى.....۱۳
- ماده بيست و ششم: مؤيدات تاديبى و وضع جريمه ها.....۱۴
- ماده بيست و هفتم: اتخاذ تصميم در مورد اموال مغاير مقررات تخنيكى.....۱۴
- ماده بيست و هشتم: حق تجديد نظر.....۱۵
- ماده بيست و نهم: شفافيت.....۱۵

فصل ششم

احكام نهايى

- ماده سى ام: امور مترولوژى.....۱۶
- ماده سى ويكم: مقررات تخنيكى ساير کشور ها.....۱۶
- ماده سى و دوم: عوايد.....۱۷
- ماده سى و سوم: پيشنهاد مقرر ها، وضع لوايح و طرز العمل ها.....۱۷

ACKU

قانون ستندرد سازی

فصل اول

احکام عمومی

مبني

ماده اول:

این قانون در روشنی احکام مندرج مواد یازدهم و سیزدهم قانون اساسی افغانستان، وضع گردیده است.

اهداف

ماده دوم:

اهداف این قانون عبارت اند از:

- ۱- ایجاد و انکشاف زیربنای ملی کیفیت.
- ۲- بهبود کیفیت اموال تجارتي (وارداتی و صادراتی)، محصولات تولیدی و پروسه های خدماتی.
- ۳- تثبیت نورم های مصرفی جهت بهره برداری مؤثر از منابع مالی و اقتصادی.
- ۴- تأمین صحت و مسئولیت مستهلکین و حفاظت محیط زیست.
- ۵- تشویق سکتور خصوصی جهت سهم گیری در پروسه های ستندرد سازی، مترولوژی و ارزیابی مطابقت و فراهم آوری زمینه فعالیت آن ها.

اصطلاحات

ماده سوم:

اصطلاحات آتی در این قانون مفاهیم ذیل را افاده می نماید:

- ۱- ستندرد سازی: فعالیت های مرتبط به تدوین، ترویج و تطبیق ستندردها به هدف بهبود محصولات، پروسه ها و خدمات در حد مطلوب برای مقاصد مشخص می باشد.
- ۲- ستندرد: قواعد، رهنمودها یا مشخصات قابل تطبیق بر محصول، پروسه یا میتود های تولیدی مربوطه است که به توافق جوانب ذیربط توسط یک اداره با صلاحیت به منظور استفاده عامه و مکرر برای انجام فعالیت ها یا نتایج آنها جهت حصول حد مطلوب متکی به نتایج علمی، تکنالوژی و تجارب، منحصیث سند، تهیه و تدوین می گردد.
- ۳- ستندرد ملی (ستندرد اختیاری): ستندردی است که بعد از بررسی و مشورت، توسط متخصصین فنی به منظور حفظ منافع ملی تدوین و از طرف شورای عالی ستندرد تصویب می گردد.

۴- استاندارد منطوقی: استندردی است که توسط ادارات و مؤسسات استندرد دو یا چند کشور همسایه طور مشترک جهت فراهم آوری تسهیلات تخنیکي و تجارتي، تدوین می گردد.

۵- استندرد بین المللی: استندردی است که توسط مؤسسات بین المللی استندرد تصویب و نشر می گردد.

۶- مقررات تخنیکي (استندرد اجباري): استندردی است که مشخصات یا پروسه ها و یا روش های تولیدی محصول را مشخص نموده و رعایت آن اجباري می باشد. طرز العمل های اداري که اجرای آن ها اجباري اند، نیز شامل این تعریف می گردد.

۷- نورم: کمیت ثابت است که در نتیجه تحقیقات علمی و تجارب عملی توسط اداره ملی استندرد تعیین و از طرف شورای عالی استندرد تصویب می گردد.

۸- زیر بنای کیفیت: ساختارهای سازمانی و تخنیکي تأمین کیفیت و مصئونیت محصولات و خدمات و ترویج رعایت استندرد ها بوده که شامل استندرد سازی، مترولوژی، سیستم اعتباردهی و ارزیابی مطابقت بررسی (آزمایشات لابراتواری و تصدیقنامه های کیفی) می باشد.

۹- مترولوژی: علم اندازه گیری است که شامل تمام جوانب علمی و عملی جهت حصول اطمینان از دقت در سطوح مختلفه اندازه گیری می باشد.

۱۰- برچسپ (لیبل): معلوماتی است که مشخصات محصولات تولیدی، شرایط نگهداری و مرجع نصب کننده آن را مشخص می نماید.

۱۱- اعتبار نامه: سند مبین توانایی و صلاحیت کاری شخص حقیقی یا حکمی است که جهت عرضه خدمات و انجام فعالیت های مشخص، مناسب علمی و دقیق از طرف مرجع با صلاحیت، اعطاء می گردد.

۱۲- اقتباس: پذیرش استندرد بین المللی، منطوقی یا استندرد های رایج در یکی از کشور ها می باشد.

۱۳- عیار سازی: پروسه تعیین مقدار یا بازدهی آله اندازه گیر یا دستگاه است که نظر به مقادیر مقایسه شده به یک استندرد مرجع، تعیین می گردد.

۱۴- علامت: نشان است که شامل برچسپ، تکت، نمایش تصویری، نام، امضا، کلمه، حرف، شماره و امثال آن می باشد.

۱۵- علامت استندرد: علامتی است که از طرف اداره ملی استندرد تثبیت گردیده و مبین کیفیت اموال، محصولات و پروسه های خدماتی می باشد که در برچسپ یا بر روی بسته بندی یا جعبه اموال تجارتي صادراتی و محصولات تولیدی و به سیستم های مدیریتی و پروسه های خدماتی اعطاء، حک یا چسپانده می شود.

۱۶- جوازنامه: سندی است که به منظور استفاده از علائم، امتیازات، خدمات یا اجازه فعالیت در عرصه های استندرد سازی و ارزیابی مطابقت از طرف اداره ملی استندرد، اعطاء می گردد.

۱۷- ارزیابی مطابقت: شیوه های آزمایش، بررسی، تصدیق و نظارت و یا ترکیب از آن ها است که جهت اطمینان از اینکه، محصول، خدمت و سیستم مدیریت در مطابقت به استندرد اختیاری یا اجباري مربوط، قرار دارد.

۱۸- مشخصات: شاخص های شامل مأخذ، مرجع، کیفیت، مقاومت، خالص بودن، ترکیب، مقدار، اندازه، ابعاد، وزن، درجه، دوام، تاریخ تولید و انقضاء، عمر، اصلیت و منشأ، مواد، روش تولید یا سایر خصوصیات توصیف و تشریح کننده اموال تجارتي (صادراتی و وارداتی)، محصولات تولیدی و پروسه های خدماتی است که با استفاده از آن ها اموال، محصولات و پروسه های مذکور متمایز می گردد.

۱۹- تصدیق نامه: سند کتبی است که از طرف مرجع معتبر ارزیابی مطابقت صادر گردیده و تطابق محصول را با ستندرد ها یا مقررات تخنیکي مربوطه تأیید می نماید.

ساحه تطبیق

ماده چهارم:

(۱) احکام این قانون بر ادارات دولتی، تصدی ها، مؤسسات، شرکت ها و سایر تشبثات خصوصی که به واردات، صادرات، تولید و مصرف اموال صنعتی و زراعتی و عرضه خدمات مبادرت می ورزند، قابل تطبیق می باشد.

(۲) تدارکات خاص دولتی، خدمات حقوقی، حسابداری، تعلیمی، موارد مرتبط به موافقتنامه حفظ الصحة حیوانی و نباتی سازمان تجارت جهانی و مصنونیت مواد غذایی، ادویه، لوزام طبی و آرایشی، تابع احکام این قانون نمی باشد.

اصول عمومی

ماده پنجم:

(۱) مقررات تخنیکي و طرز العمل های ارزیابی مطابقت مربوطه، نمی تواند، طوری وضع گردد که به گونه غیر ضروری محدود کننده تجارت باشد.

(۲) تهیه، تدوین و اقتباس ستندرد ها در مطابقت به اصول پذیرفته شده سازمان بین المللی ستندرد و سازمان تجارت جهانی صورت می گیرد.

(۳) مقررات تخنیکي و طرز العمل های ارزیابی مطابقت با رعایت اصول علمی و تخنیکي به منظور کاهش خطر، حفظ حیات یا صحت انسان، حیوان، نبات، محیط زیست، امنیت و اقتصاد ملی و جلوگیری از اعمال فریبکارانه، وضع می شود.

(۴) مرجع صدور تصدیقنامه نمی تواند، منحصیث مرجع اعتبار دهی عمل نموده، خدمات مشورتی را ارایه یا در عین زمان منقضی تصدیقنامه نیز باشد.

فصل دوم

وظایف و صلاحیت ها

اداره تطبیق کننده

ماده ششم:

(۱) اداره ملی ستندرد مسئول طرح و تطبیق سیستم های ستندرد سازی، مترولوژی و ارزیابی مطابقت به منظور ایجاد و انکشاف زیربنای ملی کیفیت در کشور می باشد.

(۲) اداره ملی ستندرد، دارای تشکیل و بودجه مستقل بوده در اجراءات خویش، تابع احکام این قانون و سایر قوانین می باشد.

وظایف و صلاحیت های اداره ملی ستندرد

ماده هفتم:

اداره ملی ستندرد دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

- ۱- تهیه، تدوین، اقتباس، نشر و انکشاف ستندرد های ملی و کودهای ملی ساختمانی و نظارت از تطبیق آن ها.
- ۲- تأیید معیارهای ملی شهرسازی و مسکن و نورم های مربوط.
- ۳- طرح و ترتیب ستراتیژی و پالیسی های مربوط و تطبیق آن.
- ۴- ارایه رهنمود یا مشوره های تخنیکی به مراجع دولتی یا غیر دولتی در مورد ستندرد سازی.
- ۵- تعیین معیارها و وضع طرزالعمل ها جهت تهیه و تطبیق ستندردها، مقررات تخنیکی و روش های ارزیابی مطابقت.
- ۶- اقتباس ستندردها، مقررات تخنیکی، رهنمودها و سفارش نامه های مؤسسات بین المللی و منطوقی یا ادارات ستندرد سایر کشورها.
- ۷- اطلاع دهی و پاسخ گویی به موقع از ستندردها و مقررات تخنیکی و طرزالعمل های ارزیابی مطابقت با نظر داشت تعهدات بین المللی افغانستان، طبق احکام این قانون.
- ۸- ایجاد سیستم ملی مترولوژی توأم با خدمات مربوط و عیار سازی.
- ۹- عرضه خدمات لابراتواری، آزمایش و تطبیق نمونه های اموال و محصولات با ستندردها، علایم و مشخصات، اظهار نظر مقایسوی و صدور تصدیقنامه.
- ۱۰- تثبیت و اعطای علامت ستندرد که نشان دهنده تطابق محصول با ستندرد مشخص ملی باشد و نظارت بر کاربرد آن.

- ۱۱- اعطای تصدیق نامه کیفیت برای محصولات تولیدی، سیستم های مدیریتی و پروسه های خدماتی.
- ۱۲- تثبیت و تائید ظرفیت و شرایط تخریکی لابراتوارها و نهادهای ارزیابی مطابقت قبل از اعطای جواز نامه از طرف ادارات مربوط و نظارت بر تطبیق آن.
- ۱۳- تجدید نظر بر لست نهادهای معتبر ارزیابی مطابقت اعم از داخلی و خارجی بر طبق مقتضیات روز و نشر آن.
- ۱۴- تثبیت نورم های مصرفی، ضایعات و کسرات به همکاری مؤسسات علمی - تحقیقاتی و مراجع سکتوری.
- ۱۵- ارائه معلومات و رهنمودها در مورد ستندرد سازی، سیستم مترولوژی، کیفیت و مسئولیت محصولات و خدمات، موانع تخریکی تجارت و سایر موضوعات مربوط.
- ۱۶- ایجاد مرکز معلومات ستندرد ها، مقررات تخریکی، طرز العمل های ارزیابی مطابقت و سایر اسناد مربوطه.
- ۱۷- جمع آوری معلومات در رابطه به ستندرد ها و فعالیت های مربوط در داخل و خارج کشور و نشر آن.
- ۱۸- نمایندگی در سازمان بین المللی و منطقوی مربوط به ستندرد سازی و مترولوژی و اشتراک در سیمینارها و کنفرانس ها در هماهنگی با وزارت امور خارجه.
- ۱۹- انجام مطالعات و تحقیقات در عرصه های ستندرد سازی، مترولوژی، ارزیابی مطابقت و سایر موضوعات مربوط و حمایت از آن ها.
- ۲۰- فراهم نمودن زمینه سرمایه گذاری و فعالیت سکتور خصوصی در عرصه تدوین و تطبیق ستندردها، آزمایشات لابراتواری و سایر خدمات تخصصی.
- ۲۱- بررسی، ارزیابی، تحلیل و آزمایش لابراتواری اموال تجارتي (وارداتی و صادراتی)، محصولات تولیدی در کشور و پروسه های خدماتی مشمول مقررات تخریکی.
- ۲۲- اخذ حق الاجرت مناسب در بدل عرضه خدمات، طبق طرز العمل و مربوط.
- ۲۳- ارائه طرح ها و پیشنهادات به شورای عالی ستندرد.
- ۲۴- اخذ مشوره های تخصصی و مسلکی از ادارات دولتی یا غیر دولتی ذیربط.
- ۲۵- وضع و تحصیل جریمه های نقدی و سایر مؤیدات مطابق احکام این قانون.
- ۲۶- تعلیق یا لغو تصدیقنامه، حق استفاده از علامت ستندرد و سایر امتیازات در مطابقت با احکام این قانون.
- ۲۷- معرفی متخلف از احکام مندرج این قانون به مراجع عدلی.
- ۲۸- طبع و نشر ستندردهای ملی، علایم و سایر نشرات مربوط اداره ملی ستندرد.
- ۲۹- انجام سایر وظایفی که از طرف مراجع ذیصلاح، محول می گردد.

شورای عالی ستندرد

ماده هشتم:

(۱) شورای عالی ستندرد مرجع انسجام امور مربوط به ستندرد سازی و زیربنای ملی کیفیت بوده به ترکیب ذیل ایجاد می گردد:

- ۱- معاون رئیس جمهور به حیث رئیس.
 - ۲- رئیس عمومی اداره ملی ستندرد به حیث معاون.
 - ۳- معین عواید و گمرکات وزارت مالیه به حیث عضو.
 - ۴- معین وزارت اقتصاد به حیث عضو.
 - ۵- معین وزارت تحصیلات عالی به حیث عضو.
 - ۶- معین وزارت زراعت، آبیاری و مالداري به حیث عضو.
 - ۷- معین وزارت شهر سازی و مسکن به حیث عضو.
 - ۸- معین وزارت فواید عامه به حیث عضو.
 - ۹- معین وزارت صحت عامه به حیث عضو.
 - ۱۰- معین وزارت تجارت و صنایع به حیث عضو.
 - ۱۱- معین وزارت ترانسپورت به حیث عضو.
 - ۱۲- معین وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی به حیث عضو.
 - ۱۳- رئیس عمومی اکادمی علوم به حیث عضو.
 - ۱۴- رئیس عمومی اداره ملی حفاظت محیط زیست به حیث عضو.
 - ۱۵- شاروال کابل به حیث عضو.
 - ۱۶- معاون اداره ارگان های محلی در امور شاروالی ها به حیث عضو.
 - ۱۷- رئیس هیئت مدیره اتاق تجارت و صنایع افغانستان به حیث عضو.
 - ۱۸- معاون تخنیکي اداره ملی ستندرد، به حیث منشی.
- (۲) سكرتریت شوارى عالی ستندرد به عهده اداره ملی ستندرد می باشد.

وظایف و صلاحیت های شورای عالی ستندرد

ماده نهم:

(۱) شورای عالی ستندرد دارای وظایف و صلاحیت های ذیل می باشد:

- ۱- تصویب ستراتیژی و پالیسی های عمومی اداره ملی ستندرد و نظارت از تطبیق آن ها.
 - ۲- تصویب ستندردهای ملی، کودهای ملی ساختمانی و نورم ها.
 - ۳- تأیید طرح مقررات تخنیکی و ارایه آن جهت تصویب به کابینه جمهوری اسلامی افغانستان.
 - ۴- تصویب پلان کاری سالانه اداره ملی ستندرد.
 - ۵- تصویب قیمت ستندردها و سایر نشرات قابل فروش و اجرت عرضه خدمات اداره ملی ستندرد.
 - ۶- تصویب لوائح و طرز العمل های مربوط.
- (۲) طرز فعالیت شواری عالی ستندرد در طرز العمل که از طرف آن شورا تصویب می شود، تنظیم می گردد.

کمیته های تخنیکی

ماده دهم:

- (۱) اداره ملی ستندرد به منظور ابراز نظر علمی و تخنیکی در مورد تدوین، تجدید نظر، تعدیل، الغاء و اجباری سازی ستندردها، حسب ضرورت، کمیته های تخنیکی و فرعی را ایجاد می نماید.
- (۲) کمیته های مندرج فقره (۱) این ماده، متشکل از نمایندگان ادارات دولتی، غیر دولتی، مراجع علمی، متخصصین و دانشمندان می باشد.
- (۳) شرایط عضویت، وظایف، صلاحیت ها و امتیازات کمیته های تخنیکی و فرعی در لایحه مربوط، تنظیم می گردد.

حق انحصاری ستندردها

ماده یازدهم:

- (۱) طبع و نشر ستندردهای ملی، علایم و سایر نشرات اداره ملی ستندرد، حق انحصاری آن می باشد.
- (۲) مالکیت ستندردهای انکشاف یافته توسط سایر اشخاص حقیقی یا حکمی، متعلق به خود آن ها می باشد.

فصل سوم

استندرد ها و مقررات تخنیکي

رعایت استندرد ملی و مقررات تخنیکي

ماده دوازدهم:

- (۱) رعایت و تطبیق استندردهای ملی اختیاری و از مقررات تخنیکي اجباری می باشد.
- (۲) اداره ملی استندرد می تواند به منظور هماهنگی استندردهای ملی با استندرد های منطقی و بین المللی با در نظر داشت انکشافات علمی، تخنیکي و اقتصادی، استندردهای ملی و مقررات تخنیکي را بازنگری نماید.

استندردهای منطقی و بین المللی

ماده سیزدهم:

اقتباس، پذیرش و هماهنگی با استندرد های منطقی و بین المللی طبق طرزالعمل جداگانه که از طرف اداره ملی استندرد، وضع می شود، صورت می گیرد.

معیارهای وضع مقررات تخنیکي

ماده چهاردهم:

(۱) وزارت ها و ادارات ذیربط مکلف اند، حین وضع مقررات تخنیکي مربوط، معیارهای ذیل را در نظر داشته باشند:

۱- نیازمندی های قانونی از قبیل مصئونیت، سلامت عامه، حمایت از مستهلکین، رفاه اقتصادی، حفاظت محیط زیست و ملاحظات امنیتی.

۲- تطبیق یکسان بر محصولات وارداتی و تولیدات داخلی.

۳- تطبیق و حصول اهداف مقررات تخنیکي وضع شده مندرج جزء (۱) این فقره، بدون در نظر داشت شکلیات، مشخصات توصیفی یا دیزاین آن ها.

۴- مطابقت با استندردهای ملی، منطقی و بین المللی.

۵- ترجیح مطابقت با استندردهای بین المللی.

(۲) اداره ملی استندرد مکلف است، طرح مقررات تخنیکي را در حالات ذیل به سازمان تجارت جهانی، اطلاع دهد:

۱- عدم موجودیت استندرد بین المللی.

۲- عدم مطابقت با محتوی استندرد بین المللی.

۳- اثر گذاری قابل ملاحظه بر امور تجارت.

(۳) اطلاع دهی مقررات تخنیکی مندرج فقره (۲) این ماده، مطابق طرزالعملی که از طرف اداره ملی ستندرد وضع می شود، صورت می گیرد.

(۴) مقررات تخنیکی وقتاً فوقتاً از طرف وزارت یا اداره مربوطه بازنگری شده، حسب ضرورت، تعدیل یا لغو شده می تواند.

(۵) وزارت ها و ادارات مندرج فقره (۱) این ماده می توانند، طرح مقررات تخنیکی را جهت اجباری سازی ستندردهای مشخص با دلایل تخنیکی و علمی و شرایط تطبیق آنها، مطابق احکام این قانون طی مراحل نمایند.

اطلاع و انفاذ مقررات تخنیکی

ماده پانزدهم:

(۱) مقررات تخنیکی بعد از تأیید شواری عالی ستندرد، تصویب کابینه جمهوری اسلامی افغانستان و نشر آن از طریق اداره ملی ستندرد، قابل اجراء می باشد.

(۲) ادارات دولتی و غیر دولتی و سایر اشخاص می توانند، مسوده مقررات تخنیکی را طبق طرزالعمل مربوطه بدست آورده، نظریات و پیشنهادات خویش را در زمینه در خلال مدت شصت روز بعد از تاریخ نشر اطلاعیه به اداره ملی ستندرد ارایه نمایند.

(۳) مقررات تخنیکی مندرج مقررۀ (۱) این ماده، حداقل شش ماه بعد از نشر، قابل اجراء می باشد.

(۴) هرگاه حالات عاجل در خصوص مصئونیت، صحت، حفاظت محیط زیست یا ملاحظات امنیتی بروز نماید یا خطر بروز آن وجود داشته باشد، اداره ملی ستندرد می تواند، میعاد مندرج فقره های (۲ و ۳) این ماده را کاهش داده یا از آن صرف نظر نماید.

منع توريد و توليد اموال مغاير مقررات تخنیکی

ماده شانزدهم:

توريد و توليد اموال تجارتي مغاير مقررات تخنیکی بعد از انقضای میعاد مندرج فقره های (۲ و ۳) ماده پانزدهم این قانون، ممنوع می باشد.

فصل چهارم

ارزیابی مطابقت

اصول عمومی ارزیابی مطابقت

ماده هفدهم:

(۱) اداره ملی ستندرد، طرزالعمل های ارزیابی مطابقت را بر اساس ستندرد های پذیرفته شده بین المللی که پاسخگوی نیازمندی های ملی باشد، وضع نموده و بر تولیدات داخلی و امتعه وارداتی طور یکسان و بدون تبعیض، تطبیق می نماید.

(۲) اداره ملی ستندرد، طرزالعمل های ارزیابی مطابقت را توأم با معیاد زمانی آن نشر می نماید.

(۳) تعدیل طرزالعمل های مندرج فقره (۱) این ماده، حداقل شش ماه بعد از تاریخ تصویب، قابل تطبیق می باشد.

(۴) ارزیابی مطابقت به اشکال اختیاری و اجباری صورت می گیرد.

(۵) اداره ملی ستندرد، تصدیقنامه کیفی را طور اختیاری به منظور اثبات تطابق محصولات یا خدمات با ستندرد ها و شرایط مربوط صادر می نماید.

(۶) اداره ملی ستندرد صلاحیت ارزیابی و بررسی محصولات و خدمات، رایه تصدیقنامه اعطای حق استفاده از علامت ستندرد، تعلیق یا لغو آن را دارد.

(۷) ارزیابی مطابقت اجباری، بر اساس اظهارنامه عرضه کننده یا ارجاع از طرف ادارات گمرکی یا سایر ادارات ذیربط و یا طبق مقررات تخنیکی مربوط با تصدیق اجباری اموال تجارتي و محصولات تولیدی و پروسه های خدماتی از طرف اداره ملی ستندرد در همکاری با ادارات ذیربط، صورت می گیرد.

(۸) تورید کننده و تولید کننده که مقررات تخنیکی بر اموال و محصولات آن ها مورد تطبیق قرار می گیرد و نیاز به تصدیقنامه اجباری دارند، مکلف اند درخواست های شان را طور مستقیم یا از طریق ادارات گمرکی و سایر ادارات مربوط به اداره ملی ستندرد رایه نمایند.

(۹) سایر امور مربوط به ارزیابی مطابقت و فعالیت های آن در لوائح و طرزالعمل های جداگانه تنظیم می گردد.

عرضه خدمات

ماده هجدهم:

(۱) اداره ملی ستندرد می تواند، خدمات بررسی، آزمایشات لابراتواری، تصدیق مصنونیت و کیفیت را به سایر ادارات تطبیق کننده یا به نمایندگی از آن ها در مطابقت به اسناد تقنینی مربوط عرضه نماید.

(۲) ادارات تطبیق کننده، در اجراءات مربوط به نتایج آزمایشات لابراتواری و تصدیقنامه های اداره ملی ستندرد استناد می نمایند.

معلومات و محرمت ارزیابی مطابقت

ماده نهم:

- (۱) اداره ملی ستندرد در صورتی می تواند از متقاضیان ارزیابی مطابقت معلوماتی را مطالبه نماید که جهت تطبیق لوایح و طرز العمل های مربوط و تثبیت حق الاجرت، ضروری باشد.
- (۲) اداره ملی ستندرد مکلف است، محرمت معلومات مربوط به ارزیابی مطابقت را در مورد متقاضیان طور یکسان رعایت نموده و منافع مشروع تجارتي آن ها را حمایت کند.

علامت ستندرد

ماده بیستم:

- (۱) علامت ستندرد مبین مطابقت محصولات یا خدمات بر طبق شرایط تصدیقنامه به اساس ستندرد مربوط می باشد.
- (۲) اداره ملی ستندرد مشخصات علامت ستندرد و شرایط کاربرد آن را در طرز العمل جداگانه تنظیم می نماید.
- (۳) استفاده از علامت ستندرد در صورتی جواز دارد که تطابق محصولات و خدمات با شرایط ستندرد مربوط از طریق طرز العمل های ارزیابی مطابقت مطابق احکام مندرج ماده هفدهم این قانون ثابت گردیده باشد.
- (۴) حق ایجاد، اعطاء و نظارت از کاربرد علامت ستندرد برای اداره ملی ستندرد محفوظ می باشد.

حق الاجرت

ماده بیست و یکم:

- (۱) اداره ملی ستندرد در مقابل عرضه خدمات مربوط به ارزیابی مطابقت، اجرت مناسب اخذ می نماید.
- (۲) اجرت عرضه خدمات ارزیابی مطابقت برای محصولات وارداتی و تولیدات داخلی یکسان بوده، مصارف ناشی از حمل و نقل، ارتباطات و امثال آن مدنظر گرفته می شود.

فصل پنجم

ممنوعیت ها و مؤیدات

ممنوعیت ها

ماده بیست و دوم:

(۱) ارتکاب اعمال آتی ممنوع می باشد:

- ۱- تولید، تورید و عرضه محصولات و اموال به شکل عمده، اموال و خدمات مغایر مقررات تخنیکي نافذ.
- ۲- گدام، انبار، عرضه، بازاریابی، خرید و فروش پرچون و به نمایش گذاشتن محصولات، اموال و خدمات مغایر مقررات تخنیکي.
- ۳- اخفاء، تأخیر یا عدم ارایه اسناد، مدارک، نمونه ها یا ایجاد موانع و مقاومت در برابر عملیات بررسی.
- ۴- تغییر، تحریف، تقلب یا استفاده غیر مجاز از مهر، علامت، برچسب، مهر و لاک، علامت ستندرد، تصدیق نامه، اوراق آزمایش و سایر اسنادی که توسط اداره ملی ستندرد صادر شده باشد.
- ۵- تغییر مشخصات محصولات یا اموال شامل مقررات تخنیکي بعد از تهیه و تولید یا تصرف در قوطی، بسته، جعبه، کارتن یا محفظه چنین محصولات و اموال.
- ۶- عرضه یا فروش محصولات و خدمات با استفاده از علامت ستندرد بدون مجوز قانونی.
- ۷- عرضه یا فروش محصولات تاریخ گذشته یا مخلوط غیر مجاز.
- ۸- افشای معلومات و اطلاعات محرم اداره ملی ستندرد.

(۲) اداره ملی ستندرد در همکاری ادارات ذیربط می تواند، بر علاوه ممنوعیت های مندرج فقره (۱) این ماده، سایر ممنوعیت ها را تشخیص و توأم با تعیین اندازه جریمه آنها بعد از تائید شورای عالی ستندرد و تصویب کابینه جمهوری اسلامی افغانستان، تطبیق نماید.

موظفین بررسی

ماده بیست و سوم:

(۱) اداره ملی ستندرد بررسی و کنترل کیفیت و کمیت اموال تجارتي (وارداتی و صادراتی) را از طریق نمایندگی های مربوط در بنادر و گمرکات و موظفین بررسی انجام می دهد.

(۲) موظفین بررسی مندرج فقره (۱) این ماده دارای کارت هویت مخصوص می باشند که شکل و محتوی آن از طرف اداره ملی ستندرد تهیه و ترتیب می شود.

صلاحیت های موظفین بررسی

ماده بیست و چهارم:

(۱) موظفین بررسی اداره ملی ستندرد دارای صلاحیت های ذیل می باشند:

- ۱- بررسی محلاتی که جهت تذخیر، بسته بندی یا عرضه اموال تجاری (صادراتی و وارداتی) و محصولات تولیدی استفاده می شود. منازل مسکونی از این امر مستثنی می باشد.
- ۲- مطالبه معلومات طور شفاهی یا کتبی از اشخاصی که در محل تحت بررسی، حضور داشته باشند.
- ۳- مهر و لاک اموال تجاری (صادراتی و وارداتی)، محصولات تولیدی و متوقف ساختن پروسه های خدماتی مغایر احکام این قانون در هماهنگی با ادارات ذیربط.
- ۴- جمع آوری و اخذ اسناد، اوراق و مدارک نشان دهنده ارتکاب تخلف و حفظ آن، مشروط بر این که رسید تسلیمی را قبل از اخذ آن بسپارد.
- ۵- وضع جریمه ها مطابق به احکام این قانون.
- ۶- ارائه پیشنهاد ضبط اموال به مراجع ذیصلاح.
- ۷- متوقف ساختن یا رد اموال مغایر با مقررات تخنیکی به مرجع مربوط.
- ۸- ارائه پیشنهاد تعلیق یا لغو جوازنامه، تصدیق نامه، اعتبار نامه، حق استفاده از علامت ستندرد یا سایر امتیازات اعطاء شده، مطابق احکام این قانون.
- ۹- معرفی متخلف، مطابق احکام قانون به مراجع عدلی و قضایی.

- (۲) موظفین بررسی مندرج فقره (۱) این ماده مکلف اند، قبل از آغاز بررسی کارت هویت خویش را به مسئول محل تحت بررسی ارائه نمایند، در این صورت مسئول محل مکلف است، تسهیلات لازم را در زمینه فراهم نماید.
- (۳) هرگاه به اثر انجام فعالیت های مربوط موظف بررسی، نتایج قابل ملاحظه در عرصه حمایت از مستهلکین یا اقتصاد ملی حاصل گردد، در این صورت موظف مذکور، مطابق احکام قانون مستحق مکافات شناخته می شود.

مسئولیت های موظفین بررسی

ماده بیست و پنجم:

موظفین بررسی اداره ملی ستندرد در حالات آتی مسئول شناخته شده و مطابق احکام قانون مورد تعقیب عدلی قرار می گیرند:

۱- کتمان جرم یا اجراءات مغایر احکام این قانون.

۲- اخفاء یا اتلاف اوراق و اسناد.

۳- تزویر اسناد.

۴- متهم ساختن اشخاص بدون اسناد و دلایل.

۵- نقض احکام این قانون.

مؤیدات تأدیبی و وضع جرمه ها

ماده بیست و ششم:

(۱) هرگاه شخص حقیقی یا حکمی مرتکب یکی از اعمال مندرج جزء (۱) فقره (۱) ماده بیست و دوم این قانون گردد، مکلف به پرداخت جریمه نقدی معادل پنج فیصد، قیمت مجموعی اموال مورد نظر می باشد. در صورت تکرار تخلف، اداره ملی ستندرد طبق طرز العمل مربوط، جواز فعالیت وی را لغو می نماید.

(۲) هرگاه شخص حقیقی یا حکمی مرتکب یکی از اعمال مندرج جزء (۲) فقره (۱) ماده بیست و دوم این قانون گردد، مکلف به پرداخت جریمه نقدی معادل پانزده فیصد قیمت مجموعی اموال مورد نظر، می باشد.

(۳) هرگاه شخص حقیقی یا حکمی مرتکب یکی از اعمال مندرج اجزای (۳ و ۸) فقره (۱) ماده بیست و دوم این قانون گردد، مکلف به پرداخت جریمه نقدی که از پنج هزار افغانی کمتر و از پانزده هزار افغانی بیشتر نباشد، می باشد.

(۴) هرگاه شخص حقیقی یا حکمی مرتکب یکی از اعمال مندرج اجزای (۴ و ۶) فقره (۱) ماده بیست و دوم این قانون گردد، مکلف به پرداخت جریمه نقدی که از دوصد هزار افغانی کمتر و از سه صد هزار افغانی بیشتر نباشد، می باشد.

(۵) هرگاه شخص حقیقی یا حکمی مرتکب یکی از اعمال مندرج اجزای (۵ و ۷) فقره (۱) ماده بیست و دوم این قانون گردد، مکلف به پرداخت جریمه نقدی معادل ده فیصد قیمت مجموعی اموال مورد نظر می باشد.

اتخاذ تصمیم در مورد اموال مغایر مقررات تخنیکی

ماده بیست و هفتم:

(۱) اداره ملی ستندرد اموال تورییدی مغایر مقررات تخنیکی را الی تعیین سرنوشت طبق احکام این قانون در بنادر یا گمرکات متوقف و در هماهنگی با ادارات ذیربط مهر و لاک می نماید.

(۲) اداره ملی ستندرد، محصولات اموال مندرج اجزای (۱، ۲، ۴، ۵، ۶ و ۷) فقره (۱) ماده بیست و دوم این قانون را در محل مهر و لاک نموده و یا از مراکز تولید، عرضه و فروش یا سایر محلاتی که به منظور نگهداری یا بسته بندی اموال تجارتي (صادراتی و وارداتی) و محصولات تولیدی استفاده می شود، جمع آوری و به منظور جلوگیری از ادامه تولید، ماشین آلات و تجهیزات تولیدی مربوط را می تواند، الی یک ماه مهر و لاک نماید.

(۳) اموال تجارتي (صادراتی و وارداتی) و محصولات جمع آوری شده مندرج فقره (۲) این ماده، توسط مؤظفین بررسی و کارشناسان اداره ملی ستندرد (منحیث اهل خبره) مورد بررسی قرار می گیرد. در صورتی که محصولات

و اموال متذکره قابلیت مصرف انسانی و حیوانی را بعد از بهسازی و اصلاح داشته باشد و یا بعنوان مواد اولیه مورد استفاده قرار گیرد، پروسه بهسازی و فروش آن تحت نظر هیئت مؤلف عملی گردیده و مالک آن، مطابق احکام مندرج بیست و ششم این قانون مکلف به پرداخت جریمه نقدی می گردد در غیر آن اموال مذکور با حضور نمایندگان وزارت های مالی و امور داخله، لوی څارنوالی، څاروالی، اداره ملی حفاظت محیط زیست و اداره ملی ستندرد، محو می شود.

(۴) هرگاه ارتکاب اعمال ممنوعه مندرج این قانون موجب بیماری، معیوبیت، معلولیت یا فوت شخص گردد و یا هم به ملکیت اشخاص حقیقی یا حکمی و محیط زیست صدمه وارد نماید، مرتکب مطابق احکام قانون تحت تعقیب عدلی قرار می گیرد.

(۵) استناد مرتکب مندرج فقره (۴) این ماده، بر انعقاد قرارداد یا نشر اضرار اموال جمع آوری شده مندرج فقره (۲) این ماده، مانع تعقیب عدلی وی نمی گردد.

(۶) تصمیم هیئت مندرج فقره (۳) ماده در رابطه به اموال و محصولات جمع آوری شده مغایر مقررات تخنیک، نهایی می باشد.

(۷) هرگاه مالک اموال تورییدی مندرج فقره های (۲ و ۳) این ماده، درخواست استرداد اموال مورد نظر را نماید درخواست به شرطی پذیرفته می شود که موضوع از طریق مقامات رسمی دولت افغانستان در کشور صادر کننده، طی مراحل گردیده و تولید کننده طور رسمی حاضر به پذیرش اموال مورد نظر باشد.

(۸) شرایط و چگونگی تعیین سرنوشت اموال مغایر مقررات تخنیک با تفکیک نوعیت اموال از طرف اداره ملی ستندرد در طرز العمل جداگانه تنظیم می گردد.

حق تجدید نظر

ماده بیست و هشتم:

(۱) شخصی که از تطبیق احکام این قانون متضرر می گردد، می تواند، طبق طرز العمل مربوط به اداره ملی ستندرد، شکایت نماید.

(۲) اداره ملی ستندرد مکلف است، شکایت واصله را مورد بررسی قرار داده و در مورد تصمیم اتخاذ نماید.

(۳) شخص مندرج فقره (۱) ماده می تواند در صورت عدم قناعت به تصمیم اداره ملی ستندرد به محکمه ذیصلاح مراجعه نماید.

شفافیت

ماده بیست و نهم:

(۱) اداره ملی ستندرد به منظور حصول اطمینان از شفافیت پروسه های ستندرد سازی، مترولوژی و ارزیابی مطابقت، مرکز معلوماتی و آموزشی را ایجاد می نماید.

(۲) مرکز معلوماتی و آموزشی دارای وظایف ذیل می باشد:

۱- دریافت نظریات در رابطه به ستندرد ها، مقررات تخنیکي و طرز العمل های ارزیابی مطابقت بر طبق احکام این قانون و تعهدات اداره ملی ستندرد با سازمان های منظوقی و بین المللی و ارایه به موقع پاسخ به پرسش های متقاضیان در زمینه.

۲- نشر و اطلاع دهی به سازمان های منظوقی و بین المللی در رابطه به تصاویب و طرح مربوط مقررات تخنیکي، طرز العمل ارزیابی مطابقت و برنامه های ستندرد سازی، بر طبق احکام این قانون و تعهدات بین المللی کشور.

۳- ارایه مشخصات یا کاپی مقررات تخنیکي و طرز العمل های ارزیابی مطابقت به متقاضیان.

۴- جمع آوری معلومات در رابطه به فعالیت های مربوط به زیربنای کیفیت در داخل یا خارج کشور و نشر آن.

۵- راه اندازی و تطبیق برنامه های آموزشی و آگاهی دهی.

۶- تنظیم نشریه های چاپی و ویب سایت جهت انتشار معلومات و اطلاعیه ها.

فصل ششم

احکام نهایی

امور مترولوژی

ماده سی ام:

امور مربوط به ایجاد سیستم ملی مترولوژی و چگونگی تطبیق آن در سند تقنینی جداگانه تنظیم می گردد.

مقررات تخنیکي سایر کشورها

ماده سی و یکم:

(۱) مقررات تخنیکي سایر کشورها در صورتی که با قوانین جمهوری اسلامی افغانستان مطابقت داشته و اهداف مقررات تخنیکي را به اندازه کافی برآورده سازد، به عنوان مقررات تخنیکي معادل پذیرفته شده می تواند.

(۲) اداره ملی ستندرد می تواند با نظر داشت معاهدات و موافقتنامه های بین المللی، نتایج پروسه های ارزیابی مطابقت را که در خارج از افغانستان انجام شده، بعد از مذاکره با مرجع ارزیابی مطابقت کشور مربوطه بپذیرد، مشروط بر اینکه اهداف ستندردهای ملی و مقررات تخنیکي را برآورده سازد.

(۳) احکام مندرج فقره های (۱ و ۲) این ماده بعد از ایجاد ظرفیت های لازمه در مطابقت به طرز العمل جداگانه که از طرف اداره ملی ستندرد ترتیب و توسط شورای عالی ستندرد تصویب می شود، تطبیق می گردد.

عواید

ماده سی و دوم:

اداره ملی ستندرد مکلف است، مبالغ حاصله از فروش ستندرد ها و نشرات، حق الاجرت خدمات ارزیابی مطابقت و فیس برنامه های آموزشی، جریمه های نقدی وضع شده بر متخلفین از احکام این قانون را به حساب عواید دولت، تحویل بانک نماید.

پیشنهاد مقررها، لوایح و طرزالعمل ها

ماده سی و سوم:

اداره ملی ستندرد می تواند به منظور تطبیق بهتر احکام این قانون مقرره ها را پیشنهاد و لوایح و طرزالعمل ها را وضع نماید.

ارجحیت و انفاذ

ماده سی و چهارم:

(۱) هرگاه حکمی از احکام این قانون با حکم سایر اسناد تقنینی در مغایرت قرار گیرد به احکام این قانون ارجحیت داده می شود.

(۲) این قانون از تاریخ توشیح نافذ و با انفاذ آن، قانون ستندرد ملی منتشره جریده رسمی (۱۱۰۷) سال ۱۳۹۲ ملغی می گردد.